บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็น เกี่ยวกับหลักสูตรในด้าน จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร และการเรียนการสอนในด้าน การเตรียมการสอน วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(Surve research) โดยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและรายละเอียดตามลำดับดังนี้ คือ

3.1. การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น
3.2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.4 การสร้างเครื่องมือ
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย
3.8 การนำเสนอข้อมูล

3.1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากหลักสูตร คู่มือการเรียน บทความ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาวิจัยและสร้างเครื่องมือในการวิจัย

3.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้สำเร็จการศึกษา จากหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 จนถึงปีการศึกษา 2539 จำนวน 6 รุ่น รวม 134 คนในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิต 1 คน อาศัยอยู่ต่างประเทศ 2 คน และติดตามที่อยู่ไม่ได้ 13 คน ทำให้มีประชากรในการวิจัยรวมทั้งสิ้น 118 คน คิดเป็นร้อยละ 88

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาศิลปศึกษา ระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร ในด้านจุดมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ในด้าน การเตรียมการสอน วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาด้านอื่นๆ เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้

3.4 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามลำดับ ขั้นตอน ดังนี้

1.ศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พุทธศักราช 2531

2. ศึกษาหนังสือ เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.นำข้อมูลและแนวคิดจากการศึกษามาสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาที่กำหนดในขอบเขตของการวิจัย

4.นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไข

5.นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชาศิลปศึกษา ตรวจแก้ไขเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติ ดังนี้

5.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

5.3 ผู้ที่ใช้หลักสูตรศึกษาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

6.นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจแก้ไขแล้วมาปรับปรุงและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขอีกครั้ง

7.นำไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตปัตตานี) ชั้นปีที่ 4 จำนวน 24 คน โดยนำผลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ตรวจหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟ่า(Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือจากผู้สำเร็จการศึกษาในการตอบแบบสอบถาม จากจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาทั้งสิ้น 118 คน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 61 ฉบับ โดยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์จำนวน 57 ฉบับซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครั้งแรกจำนวน 21 ฉบับ และได้รับการแจ้งการย้ายที่อยู่จำนวน 18 ฉบับแต่อีก 18 ฉบับไม่ได้รับแจ้งข้อมูลกลับมา ผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์อีกครั้งจำนวน 36 ฉบับ และได้รับกลับคืนมาจำนวน 15 ฉบับจากผู้ที่แจ้งที่อยู่กลับมา ผู้วิจัยได้ทำการติดตามทางไปรษณีย์และทางโทรศัพท์อีกครั้ง แต่ไม่ได้รับข้อมูลกลับมาเลย ผลการรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มประชากร ได้รับกลับคืนทั้งสิ้น 97 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.4

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว และนำข้อมูลทั้งหมดดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าระดับความเหมาะสมโดยมีรายละเอียดการใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1.ข้อมูลสถานภาพส่วนตัว วิเคราะห์โดยหาความถี่ ร้อยละ(Percentage)

2.ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และข้อมูลความคิดเห็นด้านอื่นๆ เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของแต่ละข้อคำถาม โดยนำมาให้คะแนนด้วยการกำหนดน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ และ 3 ระดับ ดังนี้คือ

2.1 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระของหลักสูตร ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ในด้านการเตรียมการสอน วิธีสอน กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนและการประเมินผล และข้อมูลความคิดเห็นด้านอื่นๆ เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ ให้คะแนนด้วยการกำหนดน้ำหนักของคะแนนเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ	1

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวนได้ในคำถามแต่ละชุดถือเกณฑ์ดังนี้

4.5 - 5.0	หมายความว่า	มีความคิด เห็นด้วยมากที่สุด
3.5 - 4.49	หมายความว่า	มีความคิด เห็นด้วยมาก
2.5 - 3.49	หมายความว่า	มีความคิด เห็นด้วยปานกลาง
1.5 - 2.49	หมายความว่า	มีความคิด เห็นด้วยน้อย
1.0 - 1.49	หมายความว่า	มีความคิด เห็นด้วยน้อยที่สุด

การเสนอผลแต่ละตอนจะเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางและความเรียง

2.2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านโครงสร้างของหลักสูตร ให้คะแนนด้วยการกำหนดน้ำหนักของคะแนนเป็น 3 ระดับ คือ

มากไป มีค่าเท่ากับ 3
พอดี มีค่าเท่ากับ 2
น้อยไป มีค่าเท่ากับ 1

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวนได้ในคำถามแต่ละชุดถือเกณฑ์ดังนี้

2.50 - 3.00 หมายความว่า มีจำนวนหน่วยกิตมากไป
1.50 - 2.49 หมายความว่า มีจำนวนหน่วยกิตพอดี
1.00 - 1.49 หมายความว่า มีจำนวนหน่วยกิตน้อยไป

การเสนอผลแต่ละตอนจะเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางและความเรียง

3. ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยจะนำมาจัดลำดับ จัดหมวดหมู่ในแต่ละด้าน เพื่อใช้สำหรับการอภิปรายผลต่อไป

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการหาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร(ประคอง กรรณสูตร , 2528)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

X หมายถึง มัฌชิมเลขคณิตหรือค่าเฉลี่ย
$\sum fx$ หมายถึง ผลรวมความถี่ของคะแนน
N หมายถึง จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2. ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร(ประคอง กรรณสูตร , 2528)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fX^2$ หมายถึง ผลบวกกับผลคูณระหว่างคะแนนกำลังสองกับความถี่

$\sum fX$ หมายถึง ผลบวกกับผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่

N หมายถึง จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

3. ค่าร้อยละใช้สูตร ดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร , 2528)

$$\text{ร้อยละของข้อใด} = \frac{\text{ความถี่ของข้อนั้น} \times 100}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}}$$

3.8 การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วอยู่ในรูปของตารางและการบรรยาย